

som vi endelig vedtog Hørloven; samme Dag havde Fleertallet i Hørudvalget udtalt, at vi ved Vedtagelsen af Hørloven efter dets Mening ikke blot ikke havde omstødt § 4 i den gamle Børnepligtslov, men at denne ogsaa fremdeles maatte opretholdes af høiere Stats-hensyn. Derfor kan Sagen af os sige — og det ærede Medlem maa huske fuldstændig fæll, naar han troer, at han kan sige det — at vi i den Henseende i nogen Maade ere førte bag Lyset. Sagen laa klart for; det, vi i denne Henseende vilde naae, naaede vi ikke ved Hørloven, men maatte see at naae det senere. Dette er en factisk Bemærkning, en historisk Dplysning om Sagen, men det er selvfølgeligt noget heelt forskjelligt fra, hvad man vil gjøre gjældende som stemmende med Aanden i Hørloven; i saa Henseende skal jeg gjerne, som jeg hidtil har gjort, gaae med til at erkjende, at stemmende med Aanden i Hørloven kan en saadan Fritagelse for Præsterne ikke være, som fra anden Side er fordret for dem; det kan kun ikke siges efter Sagens historiske Gang, at man i saa Henseende har søgt at skjule Noget af, hvad der var Regjeringens og mange Medlemmers Anskuelse heri Salen.

Kjær: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing med mange Ord, idet jeg fuldstændig tiltræder den Motivering, som blev givet af det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen); jeg har kun begjært Ordet for heri Thinget at fremdrage en Sætning, som er udtalt af den høitagtede Justitsminister i det andet Thing, og som i mine Tanker er overordentlig slaaende til Belysning for Rigtigheden af vor Opfattelse af Spørgsmaalet om de Geistliges Børnepligt. Den høitærede Formand vil vel tillade mig at oplæse et Par Linier; i Landsdthingstidenden Sp. 432 — 433 stiger nemlig den høitagtede Justitsminister: „Ganste vist har der i Børnepligtsloven af 1849, som blev vedtagen førend Grundlovens Emanation, og i den senere Børnepligtslov af 1861 været gjort en Undtagelse i saa Henseende for Geistlighedens Ved-

kommende; men jeg troer ogsaa, at der i Børneligheden kan ansøres Meget for, at dette ikke kan siges i og for sig at have været stemmende med Grundlovens Ord og Aand.“ Det er i mine Tanker meget slaaende, at den høitagtede Justitsminister erkjender, at det lige fra det første Dieblit da Grundloven blev givet, ikke har været stemmende med dens Ord og Aand at fritage Geistligheden for Børnepligten. Der er en anden Bemærkning, som jeg ogsaa skal tillade mig at gjøre ved denne Leilighed. I det andet Thing har man anført Folkestemningen som Støtte for Geistlighedens Fritagelse for Børnepligt. Jeg maa nu tilstaae, at jeg ikke kjender nogen Sag, som er bleven stillet saaledes paa Hovedet som denne, og jeg skal tillade mig den beskædne Uttring, at de, der sige, at Folkestemningen er imod Geistlighedens Børnepligt, kjende ikke noget til, hvorledes Folkestemningen i Danmark er. Jeg forlangte som sagt Ordet kun for at fremføre disse saa Bemærkninger. Søvrigt finder jeg det ligesom det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds overflødig at gaae videre ind paa Sagen, da den allerede tidligere udførlig er discuteret, og Enhver vistnok med sig selv har afgjort, hvorledes han vil stemme. Jeg haaber og stoler trygt paa, at de Afstemninger, som tidligere have fundet Sted, ville finde deres Bekræftelse idag.

Justitsministeren: Det høie Thing vil sikkert med mig finde, at der ikke er nogen stor Anledning for mig til ved denne Behandling af Sagen at komme ind paa Realiteten, og jeg skal derfor kun tillade mig at gjøre opmærksom paa en enkelt Uttring af den ærede første Taler (H. M. Petersen), i hvilken der indeholdes en Misforstaaelse af Forholdet, som oftere er kommet til Orde, og som jeg troer ikke at hurde lade staae uimodsagt, naar den kommer frem. Den ærede Taler anførte, at saaledes som Regjeringens Forslag forelaa, blev der derved gjort en Undtagelse fra Grundlovens Regel, at enhver vaabenfør Mand i Danmark er pligtig til at bære Vaaben for Fædrelandet. Den ærede